

מסורת הש"ס

א) וְלָקֵמַן קִיָּו: קיד: קטו'. יבמות לב. קדושין עו: סנהדרין פא. כרימות יד. יד: גכ. משילה טז:].
ב) עֵינֵין מוֹס' וּנְחִים כו'. ד"ה גלגל, א) וּנְחִים קו'. סנהדרין פג: ד"ה פרט לו וּנְחִימִים קו'. ד"ה כיון, כ) י"א וְלֹא חִייר וְכי וּמִילְמָא בְּחַפִּי נִפְשָׁה הִיא ר"מ, ט) שִׁיין לַע"ג,

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה בַּנְטָמָא וְכי בַּמְחֻלָּלָא אֲשַׁנְטָמָא:

הגהות מהר"ב

רשבורג

א) גמ' אִיסוּר כּוֹלֵל בְּאִיסוּר חֲמוּר אֵית לֵיה. י"ב עיין בְּאוּר דִּיע' אַחֲמָ"א וְאִיסוּר כּוֹלֵל וּמוֹסָף וּבִנְתָּ אַחַת בְּשׁוּ"ר הַרְמִיעַ מִפְּסָלוּ ס"י קב"ג:

מוסף רש"י

כיון שנגע בו טמאה. ואפילו הכי כי הדרי פליג ליה מחייב, ומה לי נטמא בער על ידו, מה לי נטמא על ידי אחרים (ובחינים קו'). בנטמא הגוף ואח"כ נטמא בשר. ואפילו עיי' אחרים, מודה ר' יוסי הגלילי דחייב, כדלמאן כ' על ידו מה לי עיי' אחרים, דטעמא דר' יוסי משום דלזין אִיסוּר חַל על אִיסוּר הוּא וְכֹל אִיסוּר טוּמְאָת הגוף קודם (שם קח). כי פליגי בנטמא חב"ה תחלה ונחשב על זה משום טומאת בשר, שאין חייבין עליו טמאה, וכי הדרי נטמא הגוף אית ליה לר' יוסי אין אִיסוּר טוּמְאָת הגוף חַל על אִיסוּר זה, ואע"ג דאִיסוּר כּוֹלֵל הוּא, דלויכא לַמִּימַר דַּמִּינו דַּמִּיתָבָר שְׂאֵר תַּחֲבוֹת טַמְּוֹת מִשּׁוּם טוּמְאָת הגוף נִתְּסַר נִמִּי בְּהָךְ, לֹא אִמְרִינַן הֵיא מִינו, הִנֵּכָן אִין רִחִיָּה מִטְּמֵא שְׂאֵל אֵת הַטְּבוֹר לְכָאן, דַּהֲסֵם טוּמְאָת הגוף קִדִּים, וּרְבִנַן סְבִיר אִמְרִינַן מִינו, וְאִיסוּר כּוֹלֵל חַל על אִיסוּר אַחַר, דַּהֲא דִלְמַרְיָנַן אִין אִיסוּר חַל על אִיסוּר בְּאִיסוּרֵי דַעֲלֵמָא קִאֲמִרִינַן (שם). יבא אִיסוּר חֲמוּר יִחוּדֵל על אִיסוּר קַל. נִהי דִלֵּא אִמְרִינַן מִינו לְחוּל אִיסוּר על אִיסוּר וְאִפִּילוּ הוּא כּוֹלֵל, מִיּוֹ הֵי מִיְלֵי הִיכָא דַּשְׁוִיָּה שׁוּן, אֵלֵּל הֵי תַּמִּי טוּמְאָת הגוף דַּחֲבוּרָא וּמִיּוּחַל בְּכּוֹלֵל על טוּמְאָת בֶּשַׂר דְּקִילָא (שם).

ה"ג מה נפשך אי קסבר אִיסוּר חַל על אִיסוּר לִיחִיִּיב נְמִי מִשּׁוּם גִּיד וְאִי אִין אִיסוּר חַל על אִיסוּר לִיחִיִּיב מִשּׁוּם טוּמְאָה דְּקִדִּים וְאִי קִסְבֵּר אִין בְּגִידִין בְּנִי"ט לִיחִיִּיב מִשּׁוּם גִּיד. כְּלוּמַר וְאִי אִין בְּגִידִין בְּנִי"ט וּמַשׁ"ה פְּטוֹר מִשּׁוּם טוּמְאָה לִיחִיִּיבִיהּ מִשּׁוּם גִּיד דַּהֲא לִיכָא לַמִּיפְטָרִיָּה הִכָּא מִשּׁוּם דִּלִּין אִיסוּר חַל על אִיסוּר דַּהֲא לִיכָא טוּמְאָה: **אמר רבא לעולם קסבר אין בגידין בני"ט.** לפיכך אין כאן טומאה ומשום גיד נמי ליכא דקסבר אינו נוהג בטמאה וטעמא לאו משום דלזין אִיסוּר חַל על אִיסוּר אֵלֹא דַמַעֲטִיָּה קִרָא בַּהֲדִיא דִּלְמַר קִרָא כּו': ה"ג **אמר רב יהודה אמר רב האוכל גיד הנשה של נבלה ר"מ מחייב שסם כו' ומודים חכמים באוכל גיד של עולה.** דחמיר אִילֵּאִיסוּרֵהּ אוֹ שֶׁל שׁוֹר הַנֶּסְקֵל וּמֵאִי חוּמְרֵיהּוּ שְׂאִסּוּרִין בַּהֲנָה: דַּמַּחֲיִיב שְׁסִים. וְטַעֲמָא כַּדמַפְרַשׁ: וּמֵאֵן הֵאִי חֵנָּה. חֲכָמִים: דְּבִאִיסוּר כּוֹלֵל אִיסוּר חַל על אִיסוּר לִיֹּם לִיֹּם וְאִיסוּר כּוֹלֵל בְּאִיסוּר חֲמוּר אִים לִיֹּם ה"ג. וְהִיָּינוּ פִּירוּשָׁה אִיסוּר גִּיד חַל מַשְׁנוּלָהּ וְקוּדַם שֶׁנִּתְנַבֵּל הִיָּה גִידֵה אִסּוּר וּבִשְׂרָה מוֹתֵר וְכַשֵּׁנִתְנַבֵּל נִתְּסַר אָף בִּשְׂרָה וְאִע"ג דַּשֶּׁם נִבְלָה ה"ל לַמִּיחַל נִמִּי על גִיד מִשּׁוּם טַעֲמָא דְּכוּלָּל שְׁהוּא כּוֹלֵל אֵת הַבֶּשֶׂר עִמּוֹ לִיאֲסֵר וְאִיכָא לַמִּימַר אִפִּילוּ לַמָּאן דִּלְמַר אִין אִיסוּר חַל על אִיסוּר הֵאִי אִיסוּר נִבְלָה חִייל דַּמְנו דַּחֲייל אֲבִשֵׁר דַּהּוּ מוֹתֵר חִייל נִמִּי אֵגִיד שְׁכוּלּוֹ עַם הַבֶּשֶׂר אִפִּי"ה אִמְרו רַבִּנַן דִּלָּא חִייל: וְאִיסוּר כּוֹלֵל בְּאִיסוּר חֲמוּר אִים לִיֹּם. וְהִיכָא דִּאִיסוּר אַחֲרוֹן אֵית בִּיהּ תַּרְמִי כּוֹלֵל וּמוֹסָף כְּגוֹן עוֹלָה אוֹ שׁוֹר הַנֶּסְקֵל דַּמַּעֲקִירָא כַּשְׁנוּלָהּ הִיָּה גִידֵה אִסּוּר וּבִשְׂרָה מוֹתֵר הַקְדִּישָׁה אוֹ נִגְחָה נִתְּסַר אָף בִּשְׂרָה הִרִי זֶה כּוֹלֵל וְהִגִּיד זֶה מִתְּחִלָּה הִיָּה אִסּוּר בְּאִכִּילָהּ וּמוֹתֵר בַּהֲנָהּ וּכְשֶׁהִקְדִּישׁ חַל עליו אִיסוּר הַקֵּדֶשׁ לְאִסּוּרֵי בַּהֲנָה שְׁאִין כָּאן אִיסוּר חַל על אִיסוּר שְׁמַה שְׁשִׁיר הַרְאָשׁוֹן מוֹסָף הִשְׁנִי וְכִי הִכִּי דַחֲייל עֲלִיָּה שֶׁם הַקֵּדֶשׁ לְאִסּוּרֵי בַּהֲנָה על כַּרְחַן חַל עליו אָף בְּאִכִּילָה שְׂאֵם אֲכָלוּ יַתְחִיִּיב שְׁתִּים

ואע"ג דבאכילה אסור ועומד היה ואין אִיסוּר חַל על אִיסוּר הֵאִי הוֹאִיל וְחִייל לַהֲנָהּ חִייל נִמִּי אָף לֹאֲכִילָה: רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי הִיא. דַּשְׁמַעֲיָנַן לִיָּה דְלִית לִיָּה כּוֹלֵל בְּאִיסוּר קַל וּמִיָּהוּ בְּאִיסוּר חֲמוּר לֹא שַׁמַעֲיָיָה דַּפְּלִיג: חִיִּיב. מַטָּאת שְׁהֵאוּכַל קִדְּשִׁים בְּטוּמְאָת הגוף זְדוּנו כַּרַת כַּדְחָבִיז (ויקרא ז) וְהִנֵּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל בֶּשֶׂר וּגו': כִּיוֵּן **שנגע צו טמאהו.** קודם שיאכלנו ואפ"ה חִיִּיבִיהּ קִרָא: וְאִמַּר רַבָּא גִרְסִינַן: **בַּנְטָמָא הגוף ואח"כ נטמא הבשר.** דַּטְמָא שְׂאֵלֵל טְבוֹר וּטְמֵאֵהוּ בַּמַּגַּעוֹ שְׂקִדְמָה טוּמְאָת גּוֹפוֹ לְטוּמְאָת קִדְּשׁ מוּדִי רַבִּי יוֹסִי דַּחֲיִיב דְּכִיוֵּן דִּלְעִמְיָי גּוֹפִיָּה אִתְּסַר בְּקִדְּשׁ זֶה בְּאִיסוּר כַּרַת וְכִי הִדֵּר וְאִיעִמְיָי בֶּשֶׂר אִיסוּר כַּרַת דַּטוּמְאָת הגוף לֹא פִקַּע: ה"ג דַּכ"ע לֹא פְּלִיגִי דַּחֲיִיב דִּאִיסוּר כַּרַת קִדִּים כִּי פְּלִיגִי בַּנְטָמָא הַבֶּשֶׂר. תַּחֲלָה וְנִתְּסַר על כַּהֲנִים בְּלָאוּ בַּעֲלָמָא וְהַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר יַגַּע וּגו' [שם] רַבִּנַן אֵית לֵהוּ אִיסוּר חַל על אִיסוּר ע"י כּוֹלֵל וְהֵאִי אִיסוּר טוּמְאָת הגוף כּוֹלֵל הוּא דְּכוּלֵּל טְבוֹרוֹת שְׁהִיו מוֹתֵרוֹת לוֹ וְהַטְמָאוֹת שְׁהִיו אֲסוּרוֹת לוֹ וּמִיָּגו דַּחֲייל אֲטֵהוּרוֹת חִייל נִמִּי אֲטַמְאוֹת וַיֵּשׁ כָּאן אִיסוּר כּוֹלֵל: ור'

פג: ד"ה פרט לזון: ט) וְאִיסוּר בּוֹלָץ לִית וְהַתְנִיָּא בּו'. פִּי' לִית לִיָּה אִיסוּר בַּת אַחַת וְאִין נִרְאָה לר"י דַּהֲא בַּפֶּרֶק אַרְבַּעַה אַחִים מַבְעִיא אֲלֵמָא אִפִּילוּ מֵאֵן דְּלִית לִיָּה אִיסוּר כּוֹלֵל מִנִּי סָבֵר אִיסוּר בַּת אַחַת לֶכָךְ נִרְאָה לר"י דַּהֲשַׁתָּ ס"ד דִּלְאוּ אִיסוּר בַּת אַחַת הוּא אֵלֹא חֲשִׁיב שַׁבַּת קִדִּים מִשּׁוּם דְּקִבְעִישׁ וְקִיָּמָא אֲכַל קָשָׁה דִּלִּי לֹא אִיסוּר בַּת אַחַת הוּא אִי"ב שַׁבַּת הִיא לִמָּה לִי פִּשְׁעוֹא דַּחֲיִיב מִשּׁוּם דַּשֶּׁנָּה קִדִּים: מלמוד

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קא.

וְרַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר מֵאִי קִסְבֵּר אִי קִסְבֵּר אִיסוּר חָץ עַץ אִיסוּר בּו'. הַמ"ל הֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן לִית לִיָּה אִיסוּר חַל על אִיסוּר אִפִּילוּ בְּאִיסוּר כּוֹלֵל וְאִפִּילוּ חֲמוּר על קַל גַּבִּי הֵאוּכַל נִבְלָה בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים: אֵלֹא דַּצִּלָּאוּ הִכִּי פֶרֶךְ שְׁפִיר: **מאן האי תנא דבאיסור בולץ איסור חץ עץ איסור לית ליה.** אִיסוּר כּוֹלֵל הוּא זֶה כַּשֵּׁנִתְנַבֵּלָה וְאִ"ת אִיסוּר מוֹסָף הוּא דַּמְנו דִּלְמוֹסָף בַּה אִיסוּר לַגְבוּהַ כַּשֵּׁנִתְנַבֵּלָה אִיתּוֹסָף נִמִּי לַהֲדִיוּט וּי"ל דַּסָּבֵר כַּמ"ד צִרִישׁ פִּירְקִין (דף ט).

דגיד נמי אסור לגבוה: **איסור בולץ באיסור חמור אית ליה.** הֵא דִלְמַרְיָנַן צַפ' אִמְרו לוֹ ב' (כריפות יד). אֲקִדְשָׁה מְנו דִּלְמוֹסָף בַּה אִיסוּר הִנָּהּ לֹא נִקַּט לַשּׁוֹן אִיתּוֹסָף מִשּׁוּם דַּחֲשִׁיב בְּכַךְ אִיסוּר מוֹסָף דַּהֲא קִרִי לִיָּה הִכָּא אִיסוּר כּוֹלֵל אֵלֹא כְּלוּמַר אִיתּוֹסָף בַּה חוּמְרָא זוֹ וְאִין לוֹמַר דִּלְאִיסוּר כּוֹלֵל דְּקִאֲמַר הִכָּא לֹאוּ דּוּקָא אֵלֹא אִיסוּר הִנָּהּ חֲשִׁיב אִיסוּר מוֹסָף כִּיוֵּן דַּמַּעֲקִירָא הוּה שְׂרִי בַּהֲנָה דִּלֵּא כֵן דַּמִּימִית הִכָּא רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי דִּלֵּא שַׁמַעֲיָנַן אֵלֹא דְלִית לִיָּה אִיסוּר כּוֹלֵל לִיָּה דְלִית לִיָּה בְּאִיסוּר חֲמוּר אֵית לִיָּה אִמַּר רַבָּא רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי הִיא א' דַּתְנַן גַּמְמָא שְׂאֵכַל קִדְּשׁ בִּין קִדְּשׁ טַמָּא בִּין קִדְּשׁ טָהוֹר חִיִּיב רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי אוֹמַר שְׂאֵכַל אֵת הַטְּהוֹר חִיִּיב טַמָּא שְׂאֵכַל פְּטוֹר שְׂלֹא אֲכַל אֵלֹא דְבַר טַמָּא אִמְרוּ לוֹ אָף טַמָּא שְׂאֵכַל אֵת הַטְּהוֹר כִּיוֵּן שֶׁנִּגַּע בּוֹ

טַמְאָהוּ ט' שְׁפִיר קָא אִמְרִי לִיָּה רַבִּנַן לר' יוֹסִי הַגִּלְיָנִי ט' וְאִמַּר רַבָּא בַּנְטָמָא הַגּוֹף וְאח"כ נַטְמָא בֶּשֶׂר כּוֹלִי עֲלָמָא לֹא פְּלִיגִי דַּחֲיִיב דַּאִיסוּר כַּרַת קִדִּים כִּי פְּלִיגִי בַּנְטָמָא בֶּשֶׂר וְאח"כ נַטְמָא הַגּוֹף רַבִּנַן אֵית לֵהוּ אִיסוּר כּוֹלֵל דַּמְנו דַּמִּיחִיִּיב אַחֲתִיכוֹת טָהוֹרוֹת דַּעֲלָמָא מִיחִיִּיב נִמִּי אַחֲתִיכָה טַמְאָה וּרְבִי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי לִית לִיָּה אִיסוּר כּוֹלֵל דַּמְנו לֹא אִמְרִינַן וּרְבִי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי נִהִי דִּאִיסוּר כּוֹלֵל לִית לִיָּה יֵצֵא אִיסוּר חֲמוּר וּיְחוּל על אִיסוּר קַל וְדִילְמָא לִית לִיָּה אִיסוּר כּוֹלֵל אִפִּילוּ בְּאִיסוּר חֲמוּר וְאִיסוּר מוֹסָף אֵית לִיָּה אֵלֹא וְדִאִי אִיסוּר הִנָּהּ לֹא חֲשִׁיב אִיסוּר מוֹסָף אֵלֹא אִיסוּר חֲמוּר צַעֲלָמָא וְכֵן לְרִיךְ לַפְרֵשׁ בְּסוּף פֶּרֶק כֹּל הַבֶּשֶׂר (לָקֵמַן קִיָּו): גַּבִּי הֵא דַּפֶּרֶךְ וְסָבֵר שְׁמוּאֵל אִיסוּר חַל על אִיסוּר: **שפיר קאמרי ליה רבנן דרבי יוסי הגלילי.** יוֹדַעֲיָן הִיוּ דִלֵּא אִיירִי כַּשֵּׁתַבַּז לוֹ חֲצִירוֹ לַתּוֹךְ פִּיו מִדְּקִאֲמִרִי לִיָּה הִכִּי: **בַּנְטָמָא** הַגּוֹף וְאח"כ נַטְמָא הַבֶּשֶׂר ב"ע לֹא פִּיגִי דַּחֲיִיב דַּאִיסוּר כַּרַת קִדִּים. וְתוֹ לֹא פִּקַּע וְלֹא גִרְסִינַן דִּאִיסוּר מוֹסָף הוּא ט' דִּלָּא אִיירִי הִכָּא לֹאֲחִיוִּצִי תַּרְמִי אֵלֹא לֹאֲחִיוִּצִי חֲטָאת מִשּׁוּם טוּמְאָת הגוף וְהֵא דְקִאֲמַרִי לִיָּה רַבִּנַן כִּיוֵּן שֶׁנִּגַּע בּוֹ טַמְאָהוּ הִיוּ סְבוּרִין רַבִּנַן דְּרַבִּי יוֹסִי הַגִּלְיָנִי פְטוֹר מִשּׁוּם דַּמְחֻלָּל וְעוֹמֵד הוּא וּגְמַר מִתְּרוּמָה דַּפְטִירִין צַפ' כֹּל הַבֶּשֶׂר (לָקֵמַן דף קיג): טַמָּא הֵאוּכַל תְּרוּמָה טַמְאָה מִשּׁוּם דַּכְחִיב וּמִתּוֹ צוֹ כִּי יִתְלַוְהוּ פֶּרֶט לוֹ שֶׁמְחֻלָּלָת וְעוֹמֵדֶת וְאִ"ת לַרַבִּנַן דַּפְרִכִּי מִכִּי נִגַּע צוֹ טַמְאָהוּ הִכִּי מַשְׁכַּחַת טַמָּא שְׂאֵלֵל תְּרוּמָה שִׁיָּהָ צִמִּיתָה הֵא מִכִּי נִגַּע בַּה טַמְאָה וּי"ל כְּגוֹן שֶׁתַּחֲבַז לוֹ חֲצִרוֹ וְהִכָּא לֹא פֶרֶכִי לִיָּה רַבִּנַן אֵלֹא מִשּׁוּם יַדִּיעִי דִּלֵּא אִיירִי בַּתַּחֲבַז לֹא כַּדְפִירֵשׁנו א"ר בַּשָּׂלָא נִשְׁכַּרָה אוֹ בְּנִילוּשָׁה בְּמִי פִירוֹת וְעוֹד לַפִּי הָאֵמַת אִפִּילוּ הוֹכַסְרָה מַשְׁכַּחַת לֵה כְּגוֹן שֶׁנְטָמָא הַגּוֹף וְאח"כ נַטְמָאֵהּ הַתְּרוּמָה כַּדִּאֲמִרִינַן הִכָּא וְאִלְטִירִיךְ קִרָא דַּפְטֵר בַּמְחֻלָּלָת א) שֶׁנְטָמָא תַּחֲלָה וְאֲלִטִירִיךְ קִרָא לַאֲשַׁמַעֲיָנַן דִּילְפִינַן מִתַּהֲס בַּעֲלָמָא דִּלִּין אִיסוּר חַל על אִיסוּר וּלמ"ד אִיסוּר חַל על אִיסוּר בַּעֲלָמָא שְׂאִנִי תַּהֲס דְּגִלִי קִרָא וְכֵן מַשְׁמַע לָקֵמַן צַפ' כֹּל הַבֶּשֶׂר (שם) וְעו"ע מוֹס' סַנְהֶדְרִין בְּקוּנְטֵרַם וְאִע"ג דִּאִיסוּר בַּת אַחַת הוּא מֵאֵן דְּלִית לִיָּה אִיסוּר כּוֹלֵל לִית לִיָּה אִיסוּר בַּת אַחַת וְאִין נִרְאָה לר"י דַּהֲא שֶׁתַּבָּא בְּאִיסוּר כּוֹלֵל מַחֲיִיב תַּרְמִי בְּאִיסוּר בַּת אַחַת מַבְעִיא אֲלֵמָא אִפִּילוּ מֵאֵן דְּלִית לִיָּה אִיסוּר כּוֹלֵל מִנִּי סָבֵר אִיסוּר בַּת אַחַת לֶכָךְ נִרְאָה לר"י דַּהֲשַׁתָּ ס"ד דִּלְאוּ אִיסוּר בַּת אַחַת הוּא אֵלֹא חֲשִׁיב שַׁבַּת קִדִּים מִשּׁוּם דְּקִבְעִישׁ וְקִיָּמָא אֲכַל קָשָׁה דִּלִּי לֹא אִיסוּר בַּת אַחַת הוּא אִי"ב שַׁבַּת הִיא לִמָּה לִי פִּשְׁעוֹא דַּחֲיִיב מִשּׁוּם דַּשֶּׁנָּה קִדִּים: מלמוד

עין משפט ור מצה

צו א ב מיי פ"ח מהלכות מאכלות אסורות הלכה ו:
צו ג מיי פ"ח מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יג:

תורה אור השלם

1. על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הזרך עד היום הזה כי נגע בכף זרך יעקב בגיד הנשה:
בראשית לב לג

שיטה מקובצת

א) דחמיר איסוריה או של שור: ב) הא דאמרינן בפ' אמור לו. י"ב ע"י תוס' שביעות דף כז ע"ב ועיין פ"י רש"י ד"ל סם:

רבינו גרשום

אי קסבר יש בגידים בנותן טעם ליחייב משום (דנותן טעם) טומאה אי קסבר אין בגידים בנותן טעם ליחייב משום גיד כלומר דאע"ג דעין הוא התורה חייבה עליו: מאן האי תנא דאיסור חל על איסור לית ליה כו' כלומר דאיסור נבלה לא חייל באיסור גיד ואיסור כולל לית ליה כלומר דלא אמרינן מנו דמחייב אחתיכה דנבלה דעלמא מחייביב אנדי משום נבלה ובאיסור חמור איסור כולל אית ליה כו' כלומר ובאיסור חמור כגון עולה ושור הנסקל דאסורין אפי' בהנאה איסור כולל אית ליה דאמרינן מיגו דמחייביב אשאר חתיכות משום עולה ומשום שור הנסקל מחייביב נמי אנדי משום עולה ומשום שור הנסקל: אמר רבא ר' יוסי הגלילי הויא דתנן הטמא שאכל בין קדש טמא כו' כלומר חייב כרת על הטמא במי שאכל בשר (טהור) [טמא]. שאכל את הטהור חייב וכו' כלומר חייב כרת דכתיב ונפש אשר תגע בכל טמא נכבדת אדם או בבהמה טמאה ואכל לה' ונכרתה: יבא איסור חמור וחייל על איסור קל כלומר אפי' נטמא הבשר ואח"כ נטמא הגוף יבא איסור כרת וחייל על איסור לאו שטומאת הבשר אינו אלא לאו שנאמר והבשר אשר תגע בכל טמא לא יאכל. אמר רב אשי מאן לימא לן דטומאת הגוף חמירא כו':